

Årets sidste udgave af SalmonellaNYT

Året går på hæld, og vi er klar med årets sidste nyhedsbrev. Vi håber, at du finder inspiration og ny viden om Salmonella Dublin, ændringer i lovgivningen og praktiske råd til sanering. Nyhedsbrevet udkommer fire gange årligt, og du kan være med til at præge indholdet. Har du idéer eller forslag, så send dem til os: **Betina Tvistholm** (betv@seges.dk) / **Malene Budde** (mabu@seges.dk)

Vi håber, at julestemningen er ved at indfinde sig. Men husk de gode rutiner også i ferietiden.

Hvor kom det fra? Gaven du ikke ønsker

Et af de mest stillede spørgsmål vi møder, er: *Hvor kom salmonellaen fra og hvordan kom den ind i min besætning?*

Svaret er sjældent enkelt. Der er mange mulige smitteveje og kontakter til en kvægbesætning. Det kan det være svært at fastslå det præcise tidspunkt

for smitte, for der vil altid gå noget tid, før den opdages – enten via stigende antistofniveau i tankmælken eller fordi man ser syge dyr.

I både danske og udenlandske undersøgelser af Salmonella Dublin-bakterier er der lavet det, der kaldes *fuld genom sekventering*. På den måde kan man inddеле bakterien i forskellige undertyper. Det viser sig, at der er forskel på hvilken stamme af Salmonella Dublin, der er dominerende i Nordjylland i forhold til Sønderjylland. Via denne metode har man faktisk fundet en direkte sammenhæng mellem bakterier fundet fra et sygt menneske og tilsvarende salmonellabakterier fra en dansk kvægbesætning.

I fremtiden kan denne teknologi måske hjælpe os til at forstå smitteveje bedre og hvordan salmonella flyttes mellem besætningerne. Men metoden forhindrer ikke smitten i at finde vej ind i besætningen. Her er der mange muligheder og det gælder om at begrænse disse.

Her er et nedslag på to, der er værd at kigge nærmere på i din besætning:

Øverst på ønskesedlen: Sikker afhentning af slagtedyr og kalve

Vi har fulgt 10 forskellige chauffører rundt på deres arbejdsdag og været med til at hente slagtedyr eller tyrekalve.

I en fjerdedel af besætningerne, vi besøgte, kørte lastbilen helt ind på foderbordet eller blandt kalvene for at læsse dyr. Det er kritisk og en helt unødvendig risiko at løbe. Det gælder ikke kun risikoen for smitte med Salmonella; men også en lang række andre sygdomme. Når der er levende dyr ombord, kan luftvejsinfektioner nemt bringes ind i dit kalveopdræt fra de kalve, lastbilen har med, hvis den holder tæt på dine egne kalve.

Det må kunne gøres bedre. Derfor arbejder vi på at samle eksempler på gode udleveringsfaciliteter i et inspirationskatalog. Vi har inviteret chauffører, der

kører med kreaturer, til en tema-eftermiddag med oplæg om smittebeskyttelse, og her bidrog de med deres erfaringer og forslag til praktiske løsninger. De ser mange forskellige forhold, og det er også deres arbejdsdag, vi skal indrette efter.

Glæd dig til næste nummer af SalmonellaNyt – her vil du få linket til det færdige katalog.

Udlevering fra kreaturvogn kan i mange besætninger være en god løsning i forhold til at nedbringe risiko for smitte ved udlevering af slagtedyr eller kalve.

Jul i stalden – undgå de ubudne gæster!

Vidste du, at et enkelt rottepar kan blive til over 1000 rotter på et år, hvis forholdene er gode?

Derfor er forebyggelse og hurtig bekæmpelse afgørende. Mus og rotter kan huse Salmonella Dublin-bakterien og dermed være med til at sprede bakterien både internt på egen besætning, men også mellem besætninger, hvis de ligger tæt. Vi ser af og til en sammenhæng mellem opblussen af salmonella i en besætning og der samtidig har været et rotteproblem. Der er derfor alt mulig grund til at holde rotterne fra døren.

Gode råd mod rotter

- Hold området omkring bygninger ryddet – ingen skjulesteder som gammelt inventar, dæksider eller buskads
- Hold vegetationen kort
- Sørg for orden i stalden – fjern gammelt materiel og affald
- Opsæt fælder langs husmure. Rottegift må kun bruges ved konstateret rottefund og af autoriserede personer
- Hold øje med tegn på rotter og anmeld til kommunen
- Lav en aftale med en professionel skadedyrsbekæmper.

Juletip til DMS – her finder du dine salmonellatal

Vidste du, at du i DMS kan se dine salmonellatal og analyse af dem? På den måde kan du følge udviklingen over tid eller følge en bestemt aldersgruppe. Se hvordan i denne video:

[Kom godt i gang med Salmonella-analysen i DMS - SEGES TV](#)

Salmonella i tal – december 2025 mælkeleverende besætninger

	Antal besætninger	Antal i niveau 2	% i niveau 2
Hele landet	2027	293	14,5 %
Store besætninger > 360 køer	446	118	26,5 %

